

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

7. 3. 2012

B7-0142/2012

NÁVRH USNESENÍ

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o Kazachstánu (2012/2553(RSP))

Liisa Jaakonsaari, Ana Gomes
za skupinu S&D

RE\895025CS.doc

PE483.193v01-00

CS

Jednotná v rozmanitosti

CS

Usnesení Evropského parlamentu o Kazachstánu (2012/2553(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na obecná ustanovení o vnější činnosti Unie stanovená v článku 21 Smlouvy o Evropské unii a na postup uzavírání mezinárodních dohod stanovený v článku 218 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na strategii EU pro Střední Asii,
 - s ohledem na dohodu o partnerství a spolupráci mezi ES a Kazachstánem, která vstoupila v platnost v roce 1999, a zejména na její článek 2 oddílu „Obecné zásady“,
 - s ohledem na závěry Rady o Kazachstánu, které přijala dne 24. května 2011,
 - s ohledem na prohlášení EU o Kazachstánu ve Stálé radě OBSE ze dne 3. listopadu a 22. prosince 2011, 19. ledna, 26. ledna a 9. února 2012 a na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky EU Catherine Ashtonové o událostech v oblasti Žanaozeny ze dne 17. prosince 2011 a 15. ledna 2012 a na prohlášení o kazašských parlamentních volbách ze dne 17. ledna 2012,
 - s ohledem na prohlášení o předběžných zjištěních a závěrech mise OBSE/ODIHR, jejímž úkolem bylo pozorovat parlamentní volby dne 15. ledna 2012,
 - s ohledem na prohlášení zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků z 25. ledna 2012 o situaci sdělovacích prostředků v Kazachstánu,
 - s ohledem na prohlášení ředitele Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva ze dne 1. února 2012 o ostrém zásahu proti kazašské opozici,
 - s ohledem na své usnesení o strategii EU pro Střední Asii ze dne 15. prosince 2011, zejména na odstavce 64–68 tohoto usnesení, jež se týkají Kazachstánu,
 - s ohledem na odstavec 23 svého usnesení o Radě OSN pro lidská práva ze dne 16. února 2012,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že EU i Kazachstán by z širší spolupráce mohly značně profitovat, a Evropský parlament tento cíl podporuje a zdůrazňuje, že hospodářská spolupráce musí být doprovázena politickou spoluprací a musí být založena na politické vůli uplatňovat a dodržovat společné hodnoty;
- B. vzhledem k tomu, že jednání o nové posílené dohodě mezi EU a Kazachstánem, která má nahradit v současnosti platnou Dohodu o partnerství a spolupráci, byla zahájena v červnu 2011;

- C. vzhledem k tomu, že 16. prosince 2011 přišlo mnoho lidí o život a ještě více jich bylo zraněno během nepokojů ve městě Žanaozen na západě Kazachstánu; vzhledem k tomu, že úřady podaly zprávu o smrti 17 osob, ačkoli svědkové daných událostí prohlašují, že mrtvých muselo být mnohem více;
- D. vzhledem k tomu, že před půl rokem pracovníci v ropném průmyslu vstoupili do stávky za lepší platy a pracovní podmínky, načež následovalo hromadné propouštění a mnoho rodin se ocitlo ve velmi obtížné situaci při zajišťování obživy; vzhledem k tomu, že činnost odborů byla tvrdě potlačována, míra frustrace a hněvu se zvýšila a manifestace 16. prosince vyústily v násilí včetně střelby bezpečnostních složek na prchající a očividně neozbrojené demonstranty, jak je patrné z videoklipu zveřejněného na internetových stránkách YouTube a ze zpravodajství důvěryhodných sdělovacích prostředků;
- E. vzhledem k tomu, že je stále nejasné, co se v Žanaozenu 16. prosince 2011 skutečně stalo; vzhledem k tomu, že zpočátku úřady zablokovaly komunikace a přístup do města poté zůstal pod kontrolou v rámci výjimečného stavu, který trval do 31. ledna 2012; vzhledem k tomu, že zastrašování a násilné útoky proti nezávislým sdělovacím prostředkům společně s atmosférou strachu, která vládne mezi občany, i nadále stojí v cestě dalšímu objasnění;
- F. vzhledem k tomu, že je třeba určit, kdo je odpovědný za střelbu i další spáchané násilí; vzhledem k tomu, že šetření prováděné úřady samo o sobě nebude dostačující pro nastolení důvěry, a ačkoli úřady vyjádřily odhodlání umožnit mezinárodním aktérům zahájit činnost, dosud nevydaly žádné oficiální oznámení;
- G. vzhledem k tomu, že bylo podáno několik zpráv o tom, že zadržené osoby byly vystaveny týrání a špatnému zacházení; vzhledem k tomu, že v této souvislosti je nutné provést důvěryhodné vyšetřování, po němž musí následovat příslušné právní kroky;
- H. vzhledem k tomu, že značné zhoršování situace lidských práv v Kazachstánu bylo zaznamenáno již dlouho předtím, než došlo k prosincovým událostem, a nyní pokračuje, jak je uvedeno v prohlášeních EU ve Stálé radě OBSE a v nedávných prohlášeních zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků i ředitele Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva;
- I. vzhledem k tomu, že veškeré nedávno přijaté právní předpisy o náboženství, masových médiích a národní bezpečnosti zahrnují ustanovení, která posilují neliberální rysy kazašského politického systému a jsou v rozporu s deklarovanými snahami o demokratizaci;
- J. vzhledem k tomu, že 8. srpna 2011 byla právní zástupkyně dělníků v ropném průmyslu Natalia Sokolovová městským soudem v Aktau shledána vinnou za „podněcování k sociálnímu konfliktu“ a „aktivní účast na nezákonném shromažďování“ a byla odsouzena k šesti letům vězení;
- K. vzhledem k tomu, že mezinárodní pozorovatelé voleb pod vedením OBSE/ODIHR zjistili, že parlamentní volby konané 15. ledna 2012 nespĺňovaly základní zásady demokratických voleb;

- L. vzhledem k tomu, že během dvou minulých měsíců se staly opoziční strany Alga a Azat i nezávislé sdělovací prostředky, jako jsou noviny Vzglyad, Golos Republik a Respublika a televizní stanice Stan TV, terčí značné represe, přičemž došlo mimo jiné k zatčení vůdce strany Alga Vladimira Kozlova a šéfredaktora Vzglyadu Igora Viňjavského;
- M. vzhledem ke skutečnosti, že pan Kozlov byl zatčen krátce po svém návratu z jednání v Evropském parlamentu a Evropská služba pro vnější činnost dává Evropské unii další důvod k znepokojení, zdůrazňuje, že je důležité, aby byla zachována schopnost naší instituce vést rozhovory s širokou škálou činitelů v partnerských zemích EU, aniž by to mělo pro naše partnery jakékoli negativní důsledky;
1. vyjadřuje upřímnou soustrast příbuzným osob, které přišly o život či které se pohřešují od událostí v polovině prosince v Mangistauské oblasti v západním Kazachstánu;
 2. odsuzuje násilí v Žanaozenu, které se projevilo mimo jiné střelbou bezpečnostních složek na demonstranty; zdůrazňuje, že je důležité, aby bylo stanoveno, kdo odpovídá za tyto činy, a aby všechna soudní řízení probíhala otevřeně a transparentně;
 3. žádá o nezávislé mezinárodní prošetření těchto událostí;
 4. vyjadřuje své odhodlání jakožto součást svých vztahů s Kazachstánem i nadále vést dialog se zástupci občanské společnosti v souladu se svými postupy pro vztahy s jinými třetími zeměmi; očekává, že tyto dialogy budou respektovány, a zdůrazňuje, že se nejedná o necitlivost k prospívání jeho partnerů;
 5. je přesvědčen, že nevhodné řešení pracovně-právního sporu v ropném průmyslu na západě Kazachstánu bylo hlavní příčinou prohloubení nespokojenosti lidu před událostmi v polovině prosince 2011; je přesvědčen, že uznání - slovy i skutky - práva pracovníků na sdružování, vedení dialogu mezi odbory, zaměstnavateli a příslušnými orgány při zachování vzájemného respektu, přijetí propuštěných dělníků zpět do zaměstnání nebo na nová pracovní místa, podpora rodin závažně postižených důsledky nedávných událostí a budování důvěry v donucovací orgány jsou klíčem k dosažení sociálního smíru a udržitelné stability;
 6. vítá nedávné propuštění ochránce lidských práv Jevgenije Žovtise;
 7. vyjadřuje politování nad tím, že jinak je známo pouze několik výjimek, které se vymykají negativnímu trendu v oblasti lidských práv v Kazachstánu, který přetrvává již značnou dobu a který se v poslední době vyostřil;
 8. naléhavě vyzývá kazašské úřady, aby negativní trend v oblasti lidských práv zastavily a zvrátily; zdůrazňuje, že pokrok v jednáních o nové posílené dohodě o partnerství a spolupráci mezi EU a Kazachstánem musí záviset na pokroku politických reforem;
 9. vyzývá kazašské úřady, aby ukončily represí politické opozice a nezávislých médií v zemi a propustily veškeré osoby uvězněné z patrně politických důvodů, včetně vůdce strany Alga Vladimira Kozlova a šéfredaktora Vzglyadu Igora Viňjavského i právní zástupkyně stávkujících dělníků v ropném průmyslu Natalie Sokolovové, jakož i všech osob uvedených v nedávných prohlášeních EU ve Stálé radě OBSE, jež jsou dosud zadržovány;

10. naléhavě vyzývá kazašské úřady, aby v návaznosti na doporučení zástupců a organizací OBSE rychle zlepšily dodržování svobody shromažďování, sdružování, projevu i náboženství a aby věnovaly zvýšenou pozornost mezinárodním závazkům, které Kazachstán učinil, jakož i slibům učiněným před rozhodnutím udělit Kazachstánu předsednictví v OBSE roku 2010; připomíná důkladně připravený národní akční plán v oblasti lidských práv přijatý v roce 2009 a naléhavě vyzývá kazašské úřady, aby jej plně uplatnily;
11. je přesvědčen o tom, že kazašské úřady a společnost by měly z takových kroků velký užitek, a to nejen pokud jde o stabilitu, bezpečnost a návrat k průběžnému zlepšování mezinárodní pozice této země;
12. vyjadřuje naději, že brzy bude v sociálním rozvoji Kazachstánu nastolen jednoznačně pozitivní trend, a je připraven nabídnout významnou podporu, až se tak stane;
13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, vládě a parlamentu Republiky Kazachstán a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.